Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/48/EB

2008 m. balandžio 23 d.

dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB

(OL L 133, 2008 5 22, p. 66)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2011 m. lapkričio 14 d. Komisijos direktyva 2011/90/ES	L 296	35	2011 11 15
►M2	2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES	L 60	34	2014 2 28
►M3	2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011	L 171	1	2016 6 29

pataisyta:

►C1 Klaidų ištaisymas, OL L 207, 2009 8 11, p. 14 (2008/48/EB)
►C2 Klaidų ištaisymas, OL L 199, 2010 7 31, p. 40 (2008/48/EB)
►C3 Klaidų ištaisymas, OL L 234, 2011 9 10, p. 46 (2008/48/EB)

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/48/EB

2008 m. balandžio 23 d.

dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šios direktyvos tikslas – suderinti tam tikrus valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su vartojimo kredito sutartimis, aspektus.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma kredito sutartims.

2. Ši direktyva netaikoma:

a) kredito sutartims, užtikrintoms hipoteka arba kita panašia valstybėje narėje įprastai naudojama garantija dėl nekilnojamojo turto arba užtikrintoms su nekilnojamuoju turtu susijusia teise;

b) kredito sutartims, kurių tikslas – įgyti arba išlaikyti nuosavybės teises į žemę arba į esamą ar planuojamą statyti pastatą;

c) kredito sutartims, kai bendra suteikiamo kredito suma yra mažesnė nei 200 EUR arba didesnė nei 75 000 EUR;

d) nuomos ar išperkamosios nuomos sutartims, kai nei pačioje sutartyje, nei atskiroje sutartyje nenustatyta pareiga įsigyti sutarties objektą; laikoma, kad tokia pareiga yra, jei kreditorius vienašališkai taip nusprendžia;

e) kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas sutartims, pagal kurias kreditas turi būti grąžintas per mėnesį;

f) kredito sutartims, kai už kreditą nemokamos palūkanos ir kiti mokesčiai, ir kredito sutartims, pagal kurių sąlygas reikalaujama, kad kreditas būtų grąžintas per tris mėnesius, ir mokami tik nedideli mokesčiai;

g) kredito sutartims, kai darbdavys, kuriam kreditavimas yra jo antrinė veikla, suteikia darbuotojams kreditą be palūkanų arba už mažesnę negu rinkoje vyraujanti bendros kredito kainos metinę normą ir kurios paprastai nėra siūlomos visuomenei;

▼B

h) kredito sutartims, kurios sudaromos su investicinėmis įmonėmis, kaip apibrėžta 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų ([1]) 4 straipsnio 1 dalyje, arba su kredito įstaigomis, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnyje, siekiant leisti investuotojui įvykdyti sandorį, susijusį su viena ar daugiau Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnyje išvardytų priemonių, jei kreditą suteikianti investicinė įmonė arba kredito įstaiga dalyvauja tokiame sandoryje;

i) kredito sutartims, kurios yra sudarytos pagal susitarimą, pasiektą teisme arba kitoje valstybės valdžios institucijoje;

j) kredito sutartims, kurios yra susijusios su nemokamai atidėtu esamos skolos mokėjimu;

k) kredito sutartims, kurias sudarius iš vartotojo reikalaujama, kad jis kaip užstatą kreditoriui paliktų kokį nors daiktą, o vartotojo įsipareigojimas yra griežtai apribojamas tuo įkeistu daiktu;

l) kredito sutartims dėl paskolų pagal įstatymų numatytą nuostatą, kuria siekiama bendro intereso, suteikiamų ribotai visuomenės daliai taikant mažesnę nei rinkoje vyraujanti palūkanų normą arba visai nemokant palūkanų, arba kitomis sąlygomis, kurios būtų palankesnės vartotojui nei rinkoje vyraujančios sąlygos ir suteikiamų taikant ne didesnę nei rinkoje vyraujanti palūkanų normą.

▼M2

2a. Nepaisant 2 dalies c punkto, ši direktyva taip pat taikoma neužtikrintoms kredito sutartims, kurių paskirtis yra gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto renovavimas, kai bendra kredito suma viršija 75 000 EUR.

▼B

3. Sudarant kredito sutartis, kai kreditas yra suteikiamas kaip kreditas su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas ir kai kreditas turi būti grąžinamas pareikalavus arba per tris mėnesius, taikomi tik 1–3 straipsniai, 4 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 2 dalies a–c punktai, 4 straipsnio 4 dalis, 6–9 straipsniai, 10 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 4 dalis, 10 straipsnio 5 dalis, 12, 15, 17 ir 19–32 straipsniai.

4. Kredito sutarčių, pagal kurias suteikiama teisė į viršijimą, taikomi tik 1–3, 18, 20 ir 22–32 straipsniai.

5. Valstybės narės gali nuspręsti, kad kredito sutarčių, kurias sudaro toliau nurodyta organizacija, atveju taikomi tik 1–4, 6, 7 ir 9 straipsniai, 10 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 2 dalies a–h ir l punktai, 10 straipsnio 4 dalis ir 11, 13 bei 16–32 straipsniai:

a) organizacija, įsteigta siekiant jos narių tarpusavio naudos;

b) organizacija, siekianti pelno tik savo nariams;

c) organizacija, siekianti pagal valstybės vidaus teisės aktus reikalaujamo socialinio tikslo;

d) organizacija, gaunanti ir valdanti tik savo narių santaupas ir tik jiems teikianti kredito šaltinius; ir

e) organizacija, suteikianti kreditą taikant mažesnę nei rinkoje vyraujanti bendros kredito kainos metinę normą arba normą, kurios viršutinė riba reglamentuojama nacionalinės teisės aktuose,

([1]) OL L 145, 2004 4 30, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2008/10/EB (OL L 76, 2008 3 19, p. 33).

▼B

ir kurios nariai gali būti tik asmenys, gyvenantys arba dirbantys tam tikroje vietoje arba konkretaus darbdavio darbuotojai ir į pensiją išėję darbuotojai, arba asmenys, atitinkantys kitus nacionalinės teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įrodančius narių tarpusavio ryšio buvimą.

Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos nuostatų tokios organizacijos sudarytoms kredito sutartims, kai visų organizacijos sudarytų esamų kredito sutarčių bendra vertė, palyginti su visų toje valstybėje narėje, kurioje yra organizacija, sudarytų esamų kredito sutarčių bendra verte, yra nedidelė, ir visų tokių organizacijų valstybėje narėje sudarytų visų esamų kredito sutarčių bendra vertė yra mažesnė nei 1 % visų toje valstybėje narėje sudarytų esamų kredito sutarčių bendros vertės.

Valstybės narės kasmet peržiūri, ar vis dar tebetenkinamos sąlygos taikyti kurią nors iš šių išimčių, ir imasi veiksmų panaikinti išimtį, jeigu mano, kad sąlygos nebetenkinamos.

6. Valstybės narės gali nustatyti, kad tik 1–4, 6, 7 ir 9 straipsniai, 10 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 2 dalies a–i, l ir r punktai, 10 straipsnio 4 dalis, 11, 13, 16 ir 18–32 straipsniai taikomi kredito sutartims, kuriose numatoma galimybė kreditoriui ir vartotojui susitarti dėl atidėto mokėjimo arba grąžinimo metodų, jei vartotojas jau nevykdo savo įsipareigojimų pagal pradinę kredito sutartį, ir kai:

a) būtų tikėtina, kad toks susitarimas padės išvengti teisinio proceso dėl tokio įsipareigojimų nevykdymo; ir

b) tokiu susitarimu vartotojui nebūtų nustatytos nepalankesnės sąlygos, nei tos, kurios nustatytos pradinėje kredito sutartyje.

Tačiau jei kredito sutarčiai taikoma 3 dalis, taikomos tik toje dalyje numatytos nuostatos.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

a) vartotojas – fizinis asmuo, kuris sandoriuose, kuriems taikoma ši direktyva, veikia siekdamas tikslų, nesusijusių su jo užsiėmimu, verslu ar profesija;

b) kreditorius – fizinis arba juridinis asmuo, kurio užsiėmimas, verslas arba profesija yra suteikti arba įsipareigoti suteikti kreditus;

c) kredito sutartis – sutartis, pagal kurią kreditorius suteikia arba įsipareigoja suteikti vartotojui kreditą atidėtojo mokėjimo, paskolos forma arba kitu panašiu finansiniu būdu, išskyrus sutartis dėl tos pačios rūšies nuolatinio paslaugų teikimo ar prekių tiekimo, kai vartotojas už tokias paslaugas ar prekes moka dalimis jų teikimo ar tiekimo metu;

▼B

d) kreditas su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas – aiški kredito sutartis, pagal kurią kreditorius suteikia vartotojui galimybę disponuoti lėšomis viršijant esamą vartotojo einamosios sąskaitos likutį;

e) viršijimas – kreditas su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas, dėl kurio numanomai sutikta, kai kreditorius leidžia vartotojui disponuoti lėšomis viršijant esamą vartotojo einamosios sąskaitos likutį arba sutartą kreditą su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas;

f) kredito tarpininkas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris veikia ne kaip kreditorius ir kuris veikia pagal savo užsiėmimą, verslą ar profesiją už užmokestį, mokamą pinigais arba bet kuria kita sutarta finansinio atlygio forma:

i) pateikia arba siūlo kredito sutartis vartotojams;

ii) padeda vartotojams atlikdamas kredito sutarčių parengiamąjį darbą, išskyrus i punkte numatytą darbą; arba

iii) sudaro kredito sutartis su vartotojais kreditoriaus vardu;

g) bendra kredito kaina vartotojui – visos išlaidos, įskaitant palūkanas, komisinius, mokesčius ir bet kuriuos kitus su kredito sutartimi susijusius mokesčius, kuriuos reikalaujama, kad vartotojas sumokėtų, ir kurie yra žinomi kreditoriui, išskyrus mokesčius notarui; taip pat įskaičiuojamos su kredito sutartimi susijusių papildomų paslaugų išlaidos, visų pirma draudimo įmokos, jei papildomai privaloma sudaryti paslaugų sutartį siekiant gauti kreditą apskritai arba taikyti skelbiamas nuostatas ir sąlygas;

h) bendra vartotojo mokama suma – bendros kredito sumos ir bendros kredito kainos vartotojui suma;

i) bendros kredito kainos metinė norma – bendra kredito kaina vartotojui, išreikšta metiniu bendros kredito kainos procentu, prireikus įskaičiuojant kainą, nurodytą 19 straipsnio 2 dalyje;

j) kredito palūkanų norma – palūkanų norma, išreikšta fiksuotu arba kintamu procentiniu dydžiu, kasmet taikomu išmokėtai kredito daliai;

k) fiksuotoji kredito palūkanų norma – nuostata kredito sutartyje, kuria kreditorius ir vartotojas susitaria dėl vienos kredito palūkanų normos visai kredito sutarties trukmei arba dėl keleto kredito palūkanų normų daliniams laikotarpiams, išimtinai taikant fiksuotą konkrečią procentinę dalį. Jei kredito sutartyje nustatytos ne visos kredito palūkanų normos, laikoma, kad kredito palūkanų norma yra fiksuota tik daliniams laikotarpiams, kurių kredito palūkanų normos yra nustatomos išimtinai taikant fiksuotą konkrečią procentinę dalį, dėl kurios susitarta sudarant kredito sutartį;

l) bendra kredito suma – limitas arba visos sumos, kuriomis suteikiama galimybė naudotis pagal kredito sutartį;

m) patvari laikmena – bet kuri priemonė, kuri suteikia galimybę vartotojui jam asmeniškai skirtą informaciją saugoti tiek laiko, kiek reikia pagal informacijos paskirtį, taip, kad ja būtų galima pasinaudoti ateityje ir kad būtų galima saugomą informaciją atkurti jos nepakeičiant;

▼B

n) susietojo kredito sutartis – kredito sutartis, kai:

i) tas kreditas yra skirtas išimtinai konkrečių prekių tiekimo ar konkrečių paslaugų teikimo sutarčiai finansuoti; ir

ii) šios dvi sutartys, objektyviai vertinant, sudaro vieną komercinį sandorį; laikoma, kad yra vienas komercinis sandoris, kai prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas pats finansuoja vartotojui suteikiamą kreditą arba, jei jį finansuoja trečioji šalis, – jei kreditorius, sudarant ar rengiant kredito sutartį, naudojasi prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo paslaugomis arba kai kredito sutartyje aiškiai nurodomos specifinės prekės arba nuostata dėl specifinių paslaugų.

II SKYRIUS

INFORMAVIMAS IR PRAKTIKA PRIEŠ SUDARANT KREDITO SUTARTĮ

4 straipsnis

Tipinė informacija, kuri turi būti nurodyta reklamoje

1. Bet kokioje kredito sutarčių reklamoje, kurioje nurodoma palūkanų norma arba bet kokie skaičiai, susiję su kredito kaina vartotojui, pateikiama tipinė informacija pagal šį straipsnį.

Ši pareiga netaikoma, kai nacionalinės teisės aktuose reikalaujama nurodyti bendros kredito kainos metinę normą su kredito sutartimis susijusioje reklamoje, kurioje nenurodoma palūkanų norma arba bet kokie skaičiai, susiję su bet kokia kredito kaina vartotojui pagal pirmos pastraipos nuostatas.

2. Pateikiant tipinę informaciją tipiniame pavyzdyje aiškiai, tiksliai bei pastebimai nurodoma:

a) kredito palūkanų norma, fiksuotoji ar kintamoji, ar abi, kartu su duomenimis apie mokesčius, įtrauktus į bendrą kredito kainą vartotojui;

b) bendra kredito suma;

c) bendros kredito kainos metinė norma; 2 straipsnio 3 dalyje nurodytų kredito sutarčių atveju valstybės narės gali nuspręsti, kad bendros kredito kainos metinė norma neturi būti nurodoma;

d) jei taikoma – kredito sutarties trukmė;

e) jei kreditas suteikiamas atidedant mokėjimą už konkrečią prekę ar paslaugą – kaina grynaisiais pinigais ir išankstinio mokėjimo suma; ir

▼B

f) jei taikoma, bendra vartotojo mokama suma ir dalinių mokėjimų suma.

3. Jei su kredito sutartimi susijusios papildomos paslaugos sutarties, ypač draudimo, sudarymas yra būtinas kreditui gauti apskritai arba skelbiamoms nuostatoms ir sąlygoms taikyti ir tos paslaugos kainos negalima nustatyti iš anksto, kartu su bendros kredito kainos metine norma aiškiai, tiksliai ir pastebimai taip pat nurodomas įsipareigojimas sudaryti šią sutartį.

4. Šio straipsnio nuostatos nepažeidžia Direktyvos 2005/29/EB nuostatų.

5 straipsnis

Informavimas prieš sudarant sutartį

1. Likus pakankamai laiko iki vartotojui taps privaloma kredito sutartis arba pasiūlymas kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas, remdamasis kreditoriaus siūlomomis kredito nuostatomis ir sąlygomis bei, jei taikoma, vartotojo pareikštais pageidavimais ir pateikta informacija, pateikia vartotojui informaciją, kurios reikia, kad jis galėtų palyginti skirtingus pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo. Ši informacija popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje pateikiama naudojant II priede nurodytą „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ formą. Laikoma, kad kreditorius įvykdė šioje dalyje ir Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus informavimo reikalavimus, jei jis pateikė „Europos tipinę informaciją apie vartojimo kreditą“.

Šioje informacijoje nurodoma:

a) kredito rūšis;

b) kreditoriaus tapatybė ir geografinis adresas bei, jei taikoma, kredito tarpininko tapatybė ir geografinis adresas;

c) bendra kredito suma ir sąlygos, reglamentuojančios lėšų išmokėjimą;

d) kredito sutarties trukmė;

e) jei kreditas suteikiamas atidedant mokėjimą už konkrečią prekę ar paslaugą ir susietojo kredito sutarčių atveju – tokia prekė ar paslauga ir jos kaina grynaisiais pinigais;

f) kredito palūkanų norma, kredito palūkanų normos taikymą reglamentuojančios sąlygos ir, jei žinomas, bet koks pradinei kredito palūkanų normai taikomas indeksas arba orientacinė palūkanų norma bei kredito palūkanų normos keitimo laikotarpiai, sąlygos ir tvarka; jei skirtingomis aplinkybėmis taikoma skirtinga kredito palūkanų norma – pirmiau nurodyta informacija apie visas taikomas normas;

▼B

g) bendros kredito kainos metinė norma ir bendra vartotojo mokama suma, pateikiant tipinį pavyzdį, kuriame būtų paminėtos visos prielaidos, naudotos šiai normai apskaičiuoti; jei vartotojas pranešė kreditoriui apie jo pasirinkto kredito vieną ar kelis elementus, pavyzdžiui, kredito sutarties trukmę ir bendrą kredito sumą, kreditorius atsižvelgia į šiuos elementus; jeigu kredito sutartyje numatomi skirtingi lėšų išmokėjimo būdai su skirtingais mokesčiais ar kredito palūkanų normomis ir kreditorius remiasi I priedo II dalies b punktu, jis privalo nurodyti, kad kiti lėšų išmokėjimo būdai šios rūšies kredito sutartyje gali sukelti aukštesnį metinių palūkanų procentinį dydį;

h) vartotojui privalomų mokėjimų suma, skaičius ir periodiškumas bei tam tikrais atvejais grąžinimui skiriamų mokėjimų paskirstymo padengiant skirtingas neapmokėtas sumas, kurioms taikoma skirtinga kredito palūkanų norma, tvarka;

i) kai taikoma, vienos ar kelių sąskaitų, mokėjimo operacijoms ir išmokamoms lėšoms registruoti, palaikymo mokesčiai, išskyrus atvejus, kai sąskaitos atidarymas nėra privalomas, kartu su mokėjimo priemonių, skirtų mokėjimo operacijoms ir lėšų išmokėjimui, naudojimo mokesčiais, bet kuriais kitais mokesčiais, susijusiais su kredito sutartimi, bei sąlygomis, kuriomis tos išlaidos gali būti keičiamos;

j) kai taikoma – ar yra išlaidų, kurias sudarant kredito sutartį vartotojas moka notarui;

k) pareiga, jei tokia būtų, pirkti su kredito sutartimi susijusią papildomos paslaugos sutartį, ypač draudimą, jei tokios sutarties sudarymas yra privalomas norint gauti kreditą apskritai arba taikyti skelbiamas nuostatas ir sąlygas;

l) pavėluotų mokėjimų atveju taikoma palūkanų norma ir jos tikslinimo tvarka bei, kai taikoma, bet kurie mokesčiai už įsipareigojimų nevykdymą;

m) įspėjimas dėl pasekmių mokėjimų nevykdymo atveju;

n) kai taikoma – reikalaujamas laidavimas;

o) ar esama, ar nesama teisės atsisakyti sutarties;

p) kredito išankstinio grąžinimo teisė ir, kai taikoma, informacija apie kreditoriaus teisę į kompensaciją ir apie tai, kaip ši kompensacija bus nustatyta pagal 16 straipsnį;

q) vartotojo teisė pagal 9 straipsnio 2 dalį nedelsiant ir nemokamai gauti informaciją apie patikrinimo duomenų bazėje kreditingumui įvertinti rezultatus;

▼B

r) vartotojo teisė paprašius nemokamai gauti kredito sutarties projekto kopiją. Ši nuostata netaikoma, jei kreditorius prašymo pateikimo metu nenori sudaryti kredito sutarties su vartotoju; ir

s) jei taikoma – laikotarpis, kuriuo kreditorius yra įpareigotas prieš sudarant sutartį pateiktos informacijos.

▼M3

Kai kredito sutartis susieta su lyginamuoju indeksu, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 ([1]) 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte, kreditorius arba, kai taikoma, kredito tarpininkas vartotojui atskirame dokumente, kuris gali būti pridėtas prie „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ formos, pateikia lyginamojo indekso ir jo administratoriaus pavadinimą ir nurodo galimą poveikį vartotojui.

▼B

Bet kuri papildoma informacija, kurią kreditorius gali suteikti vartotojui, pateikiama atskiru dokumentu, kuris gali būti pridėtas prie „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ formos.

2. Tačiau balso telefonijos ryšių atveju, kaip nurodyta Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnio 3 dalyje, pagrindinių finansinės paslaugos savybių apibūdinimas pagal tos direktyvos 3 straipsnio 3 dalies b punkto antrą įtrauką apima bent dalykus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies c, d, e, f ir h punktuose, kartu su bendros kredito kainos metine norma pateikiant tipinį pavyzdį ir nurodant bendrą vartotojo mokamą sumą.

3. Jeigu sutartis buvo sudaryta vartotojo prašymu naudojant nuotolinio ryšio priemones, kuriomis informacijos pagal 1 dalį pateikti neįmanoma, ypač 2 dalyje nurodytu atveju, kreditorius pateikia vartotojui visą prieš sutarties sudarymą reikalingą informaciją, naudodamas „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ formą iš karto po kredito sutarties sudarymo.

4. Vartotojo prašymu be „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ jam nemokamai pateikiama kredito sutarties projekto kopija. Ši nuostata netaikoma, jei kreditorius prašymo pateikimo metu nenori sudaryti kredito sutarties su vartotoju.

5. Kredito sutarties, pagal kurią vartotojo atliktų mokėjimų suma nereikia nedelsiant atitinkamai amortizuoti bendros kredito sumos ir ji naudojama kapitalui sudaryti kredito sutartyje arba papildomoje sutartyje numatytais laikotarpiais ir sąlygomis, atveju pagal 1 dalį pateiktoje informacijoje aiškiai ir glaustai nurodoma, kad tokiose sutartyse visos pagal kredito sutartį išmokėtos kredito lėšų sumos grąžinimo garantija nenumatoma, išskyrus atvejus, kai tokia garantija yra.

([1]) 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).

▼B

6. Valstybės narės užtikrina, kad kreditoriai ir, jei taikoma, kredito tarpininkai pateiktų pakankamai paaiškinimų vartotojui, kad vartotojas galėtų įvertinti, ar siūloma kredito sutartis atitinka jo poreikius ir jo finansinę padėtį, ir prireikus paaiškintų informaciją, kuri pagal 1 dalį turi būti pateikiama prieš sudarant sutartį, siūlomų produktų esmines savybes ir galimą jų konkretų poveikį vartotojui, įskaitant pasekmes, jei vartotojas nevykdytų įsipareigojimų dėl mokėjimų. Valstybės narės gali pritaikyti tokios pagalbos suteikimo būdą ir jos apimtį bei reikalavimus dėl ją suteikiančių subjektų prie konkrečių aplinkybių, kuriomis siūloma kredito sutartis, asmenų, kuriems ji siūloma ir siūlomos rūšies kredito.

6 straipsnis

Informavimo prieš sudarant sutartį reikalavimai tam tikroms kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas sutartims ir tam tikroms konkrečioms kredito sutartims

1. Likus pakankamai laiko prieš bet kokiai kredito sutarčiai arba pasiūlymui dėl kredito sutarties, kaip nurodyta 2 straipsnio 3, 5 ar 6 dalyse, tampant privalomiems vartotojui, kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas, remdamasis kreditoriaus siūlomomis kredito nuostatomis ir sąlygomis bei, jei taikoma, vartotojo pareikštais pageidavimais ir pateikta informacija, pateikia vartotojui informaciją, kurios reikia, kad jis galėtų palyginti skirtingus pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo.

Šioje informacijoje nurodoma:

a) kredito rūšis;

b) kreditoriaus tapatybė ir geografinis adresas bei, jei taikoma, kredito tarpininko tapatybė ir geografinis adresas;

c) bendra kredito suma;

d) kredito sutarties trukmė;

e) kredito palūkanų norma; tokios normos taikymą reglamentuojančios sąlygos, bet koks pradinei kredito palūkanų normai taikomas indeksas arba orientacinė palūkanų norma; nuo kredito sutarties sudarymo dienos taikomi mokesčiai bei, kai taikoma, sąlygos, kuriomis jie gali būti keičiami;

f) bendros kredito kainos metinė norma, pateikiant tipinius pavyzdžius, kuriuose paminimos visos prielaidos, naudojamos apskaičiuojant tą normą;

▼B

g) kredito sutarties nutraukimo sąlygos ir tvarka;

h) 2 straipsnio 3 dalyje nurodytų kredito sutarčių atveju, kai taikoma, nuoroda, kad vartotojo bet kuriuo metu gali būti paprašyta grąžinti visą kredito sumą;

i) pavėluotų mokėjimų atveju taikoma palūkanų norma ir jos tikslinimo tvarka bei, kai taikoma, bet kurie mokesčiai mokami už įsipareigojimų nevykdymą;

j) vartotojo teisė nedelsiant ir nemokamai pagal 9 straipsnio 2 dalį gauti informaciją apie patikrinimo duomenų bazėje kreditingumui įvertinti rezultatus;

k) 2 straipsnio 3 dalyje nurodytų kredito sutarčių atveju informacija apie mokesčius, taikomus nuo tokių kredito sutarčių sudarymo, ir, jei taikoma, sąlygas, kuriomis šie mokesčiai gali būti keičiami;

l) jei taikoma – laikotarpis, kuriuo kreditorius yra įpareigotas prieš sudarant sutartį pateiktos informacijos.

Tokia informacija pateikiama popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje, ir ji visa turi būti vienodai matoma. Ji gali būti pateikta naudojant III priede pateiktą „Europos tipinės informacijos apie vartojimo kreditą“ formą. Laikoma, kad kreditorius įvykdė šioje dalyje ir Direktyvos 2002/65/EB 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus informavimo reikalavimus, jei jis pateikė „Europos tipinę informaciją apie vartojimo kreditą“.

2. 2 straipsnio 3 dalyje nurodytos rūšies kredito sutarčių atveju valstybės narės gali nuspręsti, kad bendros kredito kainos metinės normos nurodyti nereikia.

3. 2 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytos kredito sutarties atveju teikiant vartotojui informaciją pagal šio straipsnio 1 dalį, taip pat nurodoma:

a) vartotojui privalomų mokėjimų suma, skaičius ir periodiškumas bei, tam tikrais atvejais, grąžinimui skiriamų mokėjimų paskirstymo padengiant skirtingas neapmokėtas sumas, kurioms taikoma skirtinga kredito palūkanų norma, tvarka; ir

b) kredito išankstinio grąžinimo teisė ir, kai taikoma, informacija apie kreditoriaus teisę į kompensaciją ir apie tai, kaip ši kompensacija bus nustatyta.

Tačiau jei kredito sutarčiai taikoma 2 straipsnio 3 dalis, taikomos tik šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

▼B

4. Tačiau balso telefonijos ryšių atveju ir kai vartotojas prašo, kad kreditas su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas būtų suteiktas nedelsiant, pagrindinių finansinės paslaugos savybių apibūdinimas apima bent dalykus, nurodytus 1 dalies c, e, f ir h punktuose, ir bendros kredito kainos metinę normą pateikiant tipinį pavyzdį, ir nurodant bendrą vartotojo mokamą sumą. Be to, 3 dalyje nurodytos rūšies kredito sutartyse pagrindinių savybių apibūdinimas apima kredito sutarties trukmę.

5. Nepažeidžiant 2 straipsnio 2 dalies e punkte numatytos išimties, valstybės narės kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas sutartims, pagal kurias kreditas turi būti grąžintas per mėnesį, taiko bent šio straipsnio 4 dalies pirmo sakinio reikalavimus.

6. Vartotojui paprašius, be 1–4 dalyse nurodytos informacijos, jam nemokamai pateikiama kredito sutarties, kurioje pateikiama 10 straipsnyje nurodyta informacija apie sutartį, kopija, jei taikomas tas straipsnis. Ši nuostata netaikoma, jei kreditorius prašymo pateikimo metu nenori sudaryti kredito sutarties su vartotoju.

7. Jeigu kredito sutartis buvo sudaryta vartotojo prašymu naudojant nuotolinio ryšio priemones, kuriomis informacijos pagal 1 ir 3 dalis pateikti neįmanoma, įskaitant 4 dalyje nurodytais atvejais, kreditorius iš karto po sutarties sudarymo įvykdo savo įsipareigojimą pagal 1 ir 3 dalis suteikdamas informaciją apie sutartį pagal 10 straipsnį, jei tas straipsnis yra taikytinas.

7 straipsnis

Išimtys informavimo, suteikiamo prieš sudarant sutartį, reikalavimams

5 ir 6 straipsniai netaikomi prekių tiekėjams arba paslaugų teikėjams, kurie kredito tarpininkų funkciją atlieka kaip papildomą funkciją. Tuo nepažeidžiamas kreditoriaus įsipareigojimas užtikrinti, kad prieš sudarydamas sutartį vartotojas gautų tuose straipsniuose nurodytą informaciją.

8 straipsnis

Pareiga įvertinti vartotojo kreditingumą

1. Valstybės narės užtikrina, kad prieš sudarant kredito sutartį kreditorius įvertintų vartotojo kreditingumą atitinkamais atvejais remdamasis iš vartotojo gauta pakankama informacija ir prireikus atlikęs patikrinimą atitinkamoje duomenų bazėje. Valstybės narės, kurių teisės aktuose reikalaujama, kad kreditorius įvertintų vartotojo kreditingumą atlikęs patikrinimą atitinkamoje duomenų bazėje, gali išlaikyti šį reikalavimą.

▼B

2. Valstybės narės užtikrina, kad jei šalys sutaria pakeisti bendrą kredito sumą jau sudarius kredito sutartį, prieš bet kokį svarbesnį bendros kredito sumos padidinimą kreditorius atnaujintų turimą finansinę informaciją apie vartotoją ir įvertintų vartotojo kreditingumą.

III SKYRIUS

PRIEIGA PRIE DUOMENŲ BAZIŲ

9 straipsnis

Prieiga prie duomenų bazių

1. Kai kreditas suteikiamas kitoje valstybėje, kiekviena valstybė narė kitos valstybės narės kreditoriams užtikrina prieigą prie duomenų bazių, naudojamų toje valstybėje narėje vartotojų kreditingumui įvertinti. Prieiga užtikrinama nediskriminacinėmis sąlygomis.

2. Jei paraiška gauti kreditą atmetama remiantis patikrinimu duomenų bazėje, kreditorius nedelsdamas nemokamai informuoja vartotoją apie tokio patikrinimo rezultatą ir pateikia duomenis apie duomenų bazę, kurioje atliktas patikrinimas.

3. Informacija teikiama išskyrus atvejus, kai tokios informacijos teikimas draudžiamas pagal kitus Bendrijos teisės aktus arba prieštarauja viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo tikslams.

4. Šis straipsnis nepažeidžia 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ([1]) taikymo.

IV SKYRIUS

SU KREDITO SUTARTIMIS SUSIJĘS INFORMAVIMAS IR TEISĖS

10 straipsnis

Informacija, kuri turi būti pateikta kredito sutartyse

1. Kredito sutartys parengiamos popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje.

Visos susitariančiosios šalys gauna po kredito sutarties egzempliorių. Šis straipsnis neturi įtakos Bendrijos teisę atitinkančioms nacionalinėms taisyklėms dėl kredito sutarčių sudarymo galiojimo.

([1]) OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

▼B

2. Kredito sutartyje aiškiai ir glaustai nurodoma:

a) kredito rūšis;

b) susitariančiųjų šalių tapatybės arba pavadinimai bei geografiniai adresai, taip pat, jei taikoma, kredito tarpininko tapatybė arba pavadinimas ir geografinis adresas;

c) kredito sutarties trukmė;

d) bendra kredito suma ir lėšų išmokėjimą reglamentuojančios sąlygos;

e) jei kreditas suteikiamas atidedant mokėjimą už konkrečią prekę ar paslaugą arba susietojo kredito sutarčių atveju – tas produktas ar ta prekė ir jo kaina grynaisiais pinigais;

f) kredito palūkanų norma, šios normos taikymą ir, jei yra, bet kokio indekso ar pradinei kredito palūkanų normai taikomos orientacinės normos taikymą reglamentuojančios sąlygos, taip pat kredito palūkanų normos keitimo laikotarpiai, sąlygos ir tvarka; ir jei skirtingomis aplinkybėmis taikoma skirtinga kredito palūkanų norma, pirmiau nurodyta informacija apie visas taikomas normas;

g) bendros kredito kainos metinė norma ir bendra vartotojo mokama suma, apskaičiuota sudarant kredito sutartį; paminimos visos prielaidos, naudotos šiai normai apskaičiuoti;

h) vartotojo atliekamų privalomų mokėjimų suma, skaičius ir periodiškumas bei tam tikrais atvejais grąžinimui skiriamų mokėjimų paskirstymo padengiant skirtingas neapmokėtas sumas, kurioms taikoma skirtinga kredito palūkanų norma, tvarka;

i) kapitalo amortizacijos pagal terminuotą kredito sutartį atveju – vartotojo teisė paprašius nemokamai bet kuriuo metu visu kredito sutarties galiojimo laikotarpiu gauti sąskaitos išrašą, pateikiamą kaip amortizavimo lentelė.

Amortizavimo lentelėje nurodomi privalomi mokėjimai ir laikotarpiai bei sąlygos, susijusios su tokių sumų mokėjimu; lentelėje pateikiamas kiekvieno grąžinimo suskirstymas, nurodant kapitalo amortizavimą, pagal kredito palūkanų normą apskaičiuotas palūkanas ir, kai taikoma, bet kuriuos papildomus mokesčius; jei palūkanų norma nėra fiksuota arba pagal kredito sutartį papildomi mokesčiai gali būti keičiami, amortizavimo lentelėje aiškiai ir glaustai nurodoma, kad lentelės duomenys galioja tik iki kito kredito palūkanų normos arba papildomų mokesčių pakeitimo pagal kredito sutartį;

▼B

j) jei mokesčiai ir palūkanos turi būti mokami be kapitalo amortizavimo, išrašas, kuriame nurodomi palūkanų ir susijusių periodiškų bei vienkartinių mokesčių mokėjimo laikotarpiai ir sąlygos;

k) kai taikoma, vienos ar kelių sąskaitų, kuriose registruojamos mokėjimo operacijos ir išmokamos lėšos, palaikymo mokesčiai, išskyrus atvejus, kai sąskaitos atidarymas nėra privalomas, kartu su mokėjimo priemonių, skirtų mokėjimo operacijoms ir lėšų išmokėjimui, naudojimo mokesčiais, ir bet kurie kiti mokesčiai, susiję su kredito sutartimi, bei sąlygos, kuriomis tie mokesčiai gali būti keičiami;

l) kredito sutarties sudarymo dieną galiojančios palūkanos už pavėluotus mokėjimus ir jų tikslinimo tvarka bei, kai taikoma, bet kurie mokesčiai, mokami už įsipareigojimų neįvykdymą;

m) įspėjimas dėl pasekmių mokėjimų nevykdymo atveju;

n) prireikus – išrašas, kad bus mokami mokesčiai notarui;

o) jei yra, reikalaujamas laidavimas ir draudimas;

p) teisės atsisakyti sutarties buvimas arba nebuvimas, laikotarpis, per kurį galima šia teise pasinaudoti, ir kitos sąlygos ja pasinaudoti, įskaitant informaciją apie vartotojo pareigą sumokėti išmokėtą kapitalo sumą ir palūkanas pagal 14 straipsnio 3 dalies b punktą bei palūkanų suma, mokama už dieną;

q) informacija apie teises pagal 15 straipsnį ir pasinaudojimo tomis teisėmis sąlygos;

r) kredito išankstinio grąžinimo teisė, išankstinio grąžinimo procedūra, taip pat, kai taikoma, informacija apie kreditoriaus teisę į kompensaciją ir apie tai, kaip ši kompensacija bus nustatyta;

s) tvarka, kurios turi būti laikomasi pasinaudojant teise nutraukti kredito sutartį;

t) ar vartotojui yra numatytas neteisminis apskundimo ir žalos atlyginimo mechanizmas ir, jei taip, galimybės juo naudotis būdai;

u) kai taikoma, kitos sutarties nuostatos ir sąlygos;

v) kai taikoma, kompetentingos priežiūros institucijos pavadinimas ir adresas.

3. Kai taikomas 2 dalies i punktas, kreditorius nemokamai suteikia vartotojui bet kuriuo metu visu kredito sutarties galiojimo laikotarpiu teisę gauti sąskaitos išrašą, pateikiamą kaip amortizavimo lentelė.

▼B

4. Kredito sutarties, pagal kurią vartotojo atliktais mokėjimais nereikia nedelsiant atitinkamai amortizuoti bendros kredito sumos ir kurie yra naudojami kapitalui sudaryti kredito sutartyje arba papildomoje sutartyje numatytais laikotarpiais ir sąlygomis, atveju pagal 2 dalį privalomoje informacijoje aiškiai ir glaustai nurodoma, kad tokiose sutartyse nenumatoma visos išmokėtos kredito lėšų sumos grąžinimo garantija, nebent tokia garantija yra.

5. 2 straipsnio 3 dalyje numatytu kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas sutarčių atveju aiškiai ir glaustai nurodoma:

a) kredito rūšis;

b) susitariančiųjų šalių tapatybės arba pavadinimai bei geografiniai adresai, taip pat, jei taikoma, kredito tarpininko tapatybė arba pavadinimas ir geografinis adresas;

c) kredito sutarties trukmė;

d) visa kredito suma ir lėšų išmokėjimą reglamentuojančios sąlygos;

e) kredito palūkanų norma, šios normos taikymą ir, jei yra, bet kokio indekso ar pradinei kredito palūkanų normai taikomos orientacinės normos taikymą reglamentuojančios sąlygos, taip pat kredito palūkanų normos keitimo laikotarpiai, sąlygos ir tvarka; ir jei skirtingomis aplinkybėmis taikoma skirtinga kredito palūkanų norma, pirmiau nurodyta informacija apie visas taikomas normas;

f) bendros kredito kainos metinė norma ir bendra vartotojo kredito kaina, apskaičiuota sudarant kredito sutartį; paminimos visos prielaidos, naudotos šiai normai apskaičiuoti pagal 19 straipsnio 2 dalį kartu su 3 straipsnio g ir i punktais; valstybės narės gali nuspręsti, kad bendros kredito kainos metinės normos nurodyti nereikia;

g) nuoroda, kad vartotojo bet kuriuo metu gali būti paprašyta grąžinti visą kredito sumą;

h) tvarka, kurios turi būti laikomasi pasinaudojant teise nutraukti kredito sutartį; ir

i) informacija apie mokesčius, taikomus nuo kredito sutarties sudarymo, ir, jei taikoma, sąlygas, kuriomis šie mokesčiai gali būti keičiami.

▼B

11 straipsnis

Informavimas apie kredito palūkanų normą

1. Kai taikoma, vartotojas popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuojamas apie kredito palūkanų normos bet kuriuos pasikeitimus; informacija pateikiama iki kredito palūkanų normos pakeitimo įsigaliojimo. Informacijoje nurodoma mokėjimų suma įsigaliojus naujai kredito palūkanų normai ir, jei keičiasi mokėjimų skaičius ir periodiškumas, pateikiami atitinkami duomenys.

2. Tačiau šalys kredito sutartyje gali susitarti, kad 1 dalyje nurodyta informacija vartotojui periodiškai pateikiama tais atvejais, kai kredito palūkanų norma keičiasi dėl orientacinės normos pakeitimo, o naujoji orientacinė norma viešai paskelbiama tinkamomis priemonėmis ir informaciją apie naująją orientacinę normą taip pat galima gauti kreditoriaus patalpose.

12 straipsnis

Įsipareigojimai sudarant kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas sutartis

1. Jei kredito sutartyje kreditas numatomas kaip kreditas su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas, vartotojas reguliariai informuojamas, popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje jam pateikiant sąskaitos išrašą, kuriame nurodomi šie duomenys:

a) tikslus laikotarpis, kurį apima sąskaitos išrašas;

b) išmokamų lėšų sumos ir datos;

c) likutis pagal ankstesnį sąskaitos išrašą ir jo data;

d) naujas likutis;

e) vartotojo atliktų mokėjimų datos ir sumos;

f) taikoma kredito palūkanų norma;

g) pritaikyti mokesčiai;

h) kai taikoma, mažiausia mokėtina suma.

2. Be to, vartotojas popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje pateikiamu pranešimu informuojamas apie kredito palūkanų normos arba bet kurių mokėtinų mokesčių pasikeitimą; informacija pateikiama iki pakeitimo įsigaliojimo.

Tačiau kredito sutartyje šalys gali susitarti, kad vartotojui 1 dalyje numatytu būdu pateikiama informacija apie kredito palūkanų normos pasikeitimą, jei kredito palūkanų norma keičiasi dėl orientacinės normos pakeitimo, o naujoji orientacinė norma viešai paskelbiama tinkamomis priemonėmis, ir informaciją apie naująją orientacinę normą taip pat galima gauti kreditoriaus patalpose.

▼B

13 straipsnis

Neterminuotos kredito sutartys

1. Vartotojas bet kada gali pasinaudoti teise be jokių mokesčių nutraukti neterminuotą kredito sutartį, išskyrus atvejus, kai šalys yra susitarusios dėl išankstinio pranešimo laikotarpio. Toks laikotarpis negali būti ilgesnis kaip vienas mėnuo.

Jei taip susitarta kredito sutartyje, kreditorius gali pasinaudoti teise nutraukti neterminuotą kredito sutartį, bent prieš du mėnesius pateikdamas vartotojui popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje parengtą pranešimą.

2. Jei taip susitarta kredito sutartyje, kreditorius gali dėl objektyviai pagrįstų priežasčių nutraukti vartotojo teises į lėšų išmokėjimą pagal neterminuotą kredito sutartį. Kreditorius praneša vartotojui apie nutraukimą ir jo priežastis popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje parengtu pranešimu, jei įmanoma, prieš nutraukimą ir ne vėliau kaip nedelsiant po to, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos pateikimas draudžiamas pagal kitus Bendrijos teisės aktus arba prieštarauja viešosios tvarkos arba visuomenės saugumo tikslams.

14 straipsnis

Teisė atsisakyti sutarties

1. Vartotojas, nenurodydamas priežasties, gali atsisakyti kredito sutarties per keturiolika kalendorinių dienų.

Toks sutarties atsisakymo laikotarpis prasideda:

a) nuo kredito sutarties sudarymo dienos; arba

b) nuo dienos, kurią vartotojas gauna sutarties nuostatas ir sąlygas bei informaciją pagal 10 straipsnį, jei toji diena yra vėlesnė, nei nurodytoji šios pastraipos a punkte.

2. Jei susietojo kredito sutarčių atveju, kaip nurodyta 3 straipsnio n punkte, nacionalinės teisės aktuose įsigaliojant šiai direktyvai jau numatyta, kad fondai negali būti suteikiami vartotojui prieš pasibaigiant specifiniam laikotarpiui, tuomet valstybės narės gali išimties tvarka numatyti, kad šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytas laikotarpis gali būti sutrumpintas iki šio specifinio laikotarpio aiškiu vartotojo prašymu.

3. Jei vartotojas pasinaudoja teise atsisakyti kredito sutarties, jis:

a) atsisako iki 1 dalyje nurodyto termino, praneša apie tai kreditoriui, vadovaudamasis kreditoriaus pagal 10 straipsnio 2 dalies p punktą suteikta informacija ir naudodamasis priemonėmis, kuriomis galima įrodyti išsiuntimą pagal nacionalinės teisės aktus. Laikoma, kad šio termino buvo laikomasi, jeigu šis pranešimas, kai jis pateikiamas popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje, kuria kreditorius gali pasinaudoti ir kuri jam yra prieinama, yra išsiunčiamas iki šio termino; ir

▼B

b) be nepagrįsto delsimo, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo apie atsisakymą išsiuntimo kreditoriui sumoka kreditoriui kapitalo sumą ir palūkanas už šią kapitalo sumą, susikaupusias nuo dienos, kurią buvo išmokėtas kreditas, iki dienos, kurią sumokama kapitalo suma. Palūkanos apskaičiuojamos remiantis sutarta kredito palūkanų norma. Atsisakymo atveju kreditorius neturi teisės gauti jokios kitos kompensacijos iš vartotojo, išskyrus kompensaciją už kreditoriaus bet kurioms viešosios administracijos įstaigoms sumokėtus bet kuriuos negrąžinamus mokesčius.

4. Jei su kredito sutartimi susijusią sutartį dėl papildomos paslaugos teikia kreditorius arba trečioji šalis pagal trečiosios šalies ir kreditoriaus sutartį, vartotojui pagal šį straipsnį pasinaudojus teise atsisakyti kredito sutarties, ta papildoma paslauga jam nebėra privaloma.

5. Jeigu vartotojas turi teisę atsisakyti sutarties pagal 1, 3 ir 4 dalis, netaikomi Direktyvos 2002/65/EB 6 ir 7 straipsniai ir 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/577/EEB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose ([1]), 5 straipsnis.

6. Valstybės narės gali numatyti, kad šio straipsnio 1–4 dalys netaikomos kredito sutartims, kurios pagal įstatymus turi būti sudarytos naudojantis notaro paslaugomis, jei notaras patvirtina, kad garantuojamos vartotojo teisės pagal 5 ir 10 straipsnius.

7. Šis straipsnis neturi įtakos bet kuriems nacionalinės teisės aktams, nustatantiems laikotarpį, kurio metu sutartis negali būti pradedama vykdyti.

15 straipsnis

Susietojo kredito sutartys

1. Kai vartotojas pagal Bendrijos teisę pasinaudoja teise atsisakyti prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sutarties, jis daugiau nebėra saistomas susietojo kredito sutarties.

2. Kai netiekiamos prekės ar neteikiamos paslaugos, kurioms taikoma susietojo kredito sutartis, arba jos tiekiamos ar teikiamos tik iš dalies, arba jos neatitinka prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sutarties, vartotojas turi teisę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis prieš kreditorių, jei vartotojas negavo iš tiekėjo to, ką jis turėjo teisę gauti pagal teisės aktus arba pagal sutartį dėl prekių tiekimo ar paslaugų teikimo. Valstybės narės nustato, kokiu mastu ir kokiomis sąlygomis gali būti naudojamasi tomis teisių gynimo priemonėmis.

3. Šis straipsnis nepažeidžia nacionalinių taisyklių, pagal kurias kreditorius yra solidariai atsakingas už bet kokį reikalavimą, kurį vartotojas gali pateikti tiekėjui, kai prekių arba paslaugų pirkimas iš tiekėjo buvo finansuojamas pagal kredito sutartį.

([1]) OL L 372, 1985 12 31, p. 31.

▼B

16 straipsnis

Išankstinis grąžinimas

1. Vartotojas turi teisę bet kuriuo metu įvykdyti visus arba dalį savo įsipareigojimų pagal kredito sutartį. Tokiais atvejais jis turi teisę į bendros kredito kainos sumažinimą, kurį sudaro likusio sutarties trukmės laikotarpio palūkanos ir išlaidos.

2. Išankstinio kredito grąžinimo atveju kreditorius turi teisę į teisingą ir objektyviai pagrįstą kompensaciją už galimas išlaidas, tiesiogiai susijusias su išankstiniu kredito grąžinimu, jeigu jis atliekamas per tą laikotarpį, kuriam yra nustatyta fiksuota palūkanų norma.

Tokia kompensacija negali viršyti 1 % anksčiau grąžinamos kredito dalies, jeigu laikotarpis nuo išankstinio grąžinimo iki sutarto kredito sutarties nutraukimo datos yra ilgesnis kaip vieneri metai. Jeigu šis periodas nėra ilgesnis kaip vieneri metai, kompensacija negali viršyti 0,5 % anksčiau grąžinamos kredito dalies.

3. Kompensacijos dėl išankstinio grąžinimo negalima reikalauti, jei:

a) grąžinama pagal draudimo sutartį, kuria suteikiama kredito grąžinimo garantija;

b) kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas atveju; arba

c) jei grąžinimas atliekamas tuo laikotarpiu, kai kredito palūkanų norma nėra fiksuota.

4. Valstybės narės gali nustatyti, kad:

a) kreditorius gali reikalauti tokios kompensacijos tik tuo atveju, kai išankstinio grąžinimo suma viršija nacionalinės teisės aktuose nustatytą ribą. Ši riba negali viršyti 10 000 EUR per bet kurį dvylikos mėnesių laikotarpį;

b) kreditorius išimties tvarka gali reikalauti didesnės kompensacijos, jei jis gali įrodyti, kad nuostoliai, kuriuos jis patyrė dėl išankstinio grąžinimo, didesni už sumą, apskaičiuotą pagal 2 dalį.

Jei kreditoriaus reikalaujama kompensacija didesnė už jo realiai patirtus nuostolius, vartotojas gali reikalauti atitinkamo sumažinimo.

Tokiu atveju nuostoliai susideda iš skirtumo tarp pradžioje sutartos palūkanų normos ir palūkanų normos, kuria kreditorius gali skolinti rinkoje išankstinai grąžintas sumas ir atsižvelgiama į išankstinio grąžinimo poveikį administracinėms išlaidoms.

5. Kompensacija neviršija palūkanų sumos, kurią vartotojas būtų turėjęs sumokėti laikotarpiu tarp išankstinio grąžinimo ir sutartos kredito sutarties pabaigos datos.

▼B

17 straipsnis

Teisių perleidimas

1. Jei kreditoriaus teisės pagal kredito sutartį arba pati sutartis yra perleidžiamos trečiajai šaliai, vartotojas turi teisę pasinaudoti prieš teisių perėmėją bet kokia gynybos, kuria jis galėjo naudotis prieš pirminį kreditorių, priemone, taip pat ir tarpusavio reikalavimų įskaitymo teise, kai tai leidžiama atitinkamoje valstybėje narėje.

2. Vartotojas informuojamas apie 1 dalyje nurodytą perleidimą, išskyrus atvejus, kai pirminis kreditorius pagal susitarimą su teisių perėmėju vartotojo atžvilgiu ir toliau tvarko kreditą.

18 straipsnis

Viršijimas

1. Sutarties dėl einamosios sąskaitos atidarymo atveju, jei yra galimybė, kad vartotojui bus leista viršyti likutį arba kreditą, į sutartį taip pat įtraukiama 6 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta informacija. Kreditorius bet kuriuo atveju reguliariai pateikia šią informaciją popieriuje ar kitoje patvarioje laikmenoje.

2. Didelio viršijimo, trunkančio ilgiau nei vieną mėnesį, atveju kreditorius nedelsdamas popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje parengtu pranešimu praneša vartotojui:

a) apie viršijimą;

b) apie susijusią sumą;

c) apie kredito palūkanų normą;

d) apie visas taikomas baudas, mokesčius arba palūkanas už įsiskolinimus.

3. Šis straipsnis nepažeidžia bet kurių nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos reikalaujama, kad kreditorius pasiūlytų kitos rūšies kredito produktą, kai viršijimo laikotarpis yra ilgas.

V SKYRIUS

BENDROS KREDITO KAINOS METINĖ NORMA

19 straipsnis

Bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimas

1. Bendros kredito kainos metinė norma, kuri kiekvienais metais yra lygi dabartinei visų būsimų arba esamų kreditoriaus ir vartotojo sutartų įsipareigojimų (išmokėtų lėšų, grąžinimų ir mokesčių) vertei, apskaičiuojama pagal I priedo I dalyje pateikiamą matematinę formulę.

▼B

2. Norint apskaičiuoti bendros kredito kainos metinę normą, nustatoma bendra kredito kaina vartotojui, išskyrus bet kuriuos vartotojo mokamus mokesčius už bet kurio iš kredito sutartyje nustatytų jo įsipareigojimų nevykdymą ir mokesčius už prekių arba paslaugų pirkimą, išskyrus pirkimo kainą, kuriuos jis privalo sumokėti neatsižvelgiant į tai, ar už sandorį mokama grynaisiais pinigais, ar iš kredito.

Sąskaitos, kurioje registruojamos mokėjimo operacijos ir lėšų išmokėjimas, palaikymo išlaidos, išlaidos mokėjimo priemonių naudojimo mokėjimo operacijoms ir lėšų išmokėjimui ir kitos su mokėjimo operacijomis susijusios išlaidos įskaičiuojamos į bendrą kredito kainą vartotojui, nebent sąskaitos atidaryti neprivaloma ir sąskaitos išlaidos buvo aiškiai bei atskirai nurodytos kredito sutartyje arba bet kurioje kitoje su vartotoju sudarytoje sutartyje.

3. Bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito sutartis galios sutartą laikotarpį ir kreditorius bei vartotojas vykdys savo įsipareigojimus pagal kredito sutartyje nustatytas sąlygas ir terminus.

4. Tais atvejais, kai į kredito sutartis įtrauktos sąlygos, pagal kurias leidžiami kredito palūkanų normos ir, kai taikoma, mokesčių, įskaičiuojamų į bendrą kredito kainos metinę normą, pakeitimai, kurių negalima kiekybiškai įvertinti apskaičiavimo metu, bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama remiantis prielaida, kad kredito palūkanų norma ir kiti mokesčiai išliks tokie pat kaip ir pradiniame etape ir bus toliau taikomi iki kredito sutarties pabaigos.

5. Prireikus apskaičiuojant bendros kredito kainos metinę normą, gali būti naudojamasi papildomomis prielaidomis, išdėstytomis I priede.

Jeigu šiame straipsnyje ir I priedo II dalyje išdėstytų prielaidų nepakanka tam, kad bendros kredito kainos metinė norma būtų apskaičiuojama vienodai ar jos nėra pritaikytos komercinei padėčiai rinkoje, Komisija gali nustatyti bendros kredito kainos metinei normai apskaičiuoti būtinas papildomas prielaidas arba pakeisti jau esančias. Šios priemonės, skirtos pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, priimamos pagal 25 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼B

VI SKYRIUS

KREDITORIAI IR KREDITO TARPININKAI

20 straipsnis

Kreditorių kontrolė

Valstybės narės užtikrina, kad kreditorius prižiūrėtų nuo finansų įstaigų nepriklausoma įstaiga ar institucija arba jų veikla būtų kontroliuojama. Tai nepažeidžia Direktyvos 2006/48/EB.

21 straipsnis

Tam tikri kredito tarpininkų įsipareigojimai vartotojams

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) kredito tarpininkas reklamoje ir dokumentuose, skirtuose vartotojams, nurodytų savo įgaliojimų ribas, ypač tai, ar jis dirba išimtinai su vienu ar su keliais kreditoriais, ar yra nepriklausomas brokeris;

b) jei taikoma, kredito tarpininkui privalomas mokėti mokestis atskleidžiamas vartotojui, ir dėl jų tarp kredito tarpininko ir vartotojo turi būti susitarta popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje prieš sudarant kredito sutartį;

c) jei taikoma, kredito tarpininkas apie vartotojo mokamą mokestį kredito tarpininkui už jo paslaugas praneša kreditoriui metinės procentinės palūkanų normos apskaičiavimo tikslais.

VII SKYRIUS

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

22 straipsnis

Suderinimas ir šios direktyvos privalomas pobūdis

1. Kadangi šioje direktyvoje pateikiamos suderintos nuostatos, valstybės narės negali toliau taikyti arba priimti savo nacionalinės teisės aktų nuostatų, besiskiriančių nuo nustatytų šioje direktyvoje.

2. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojai negalėtų atsisakyti teisių, kurias jiems suteikia šią direktyvą įgyvendinančių arba atitinkančių nacionalinės teisės aktų nuostatos.

▼B

3. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad nuostatų, kurias jos priima įgyvendindamos šią direktyvą, laikymosi negalėtų būti išvengiama dėl to, kaip suformuluojamos atitinkamų sutarčių nuostatos, visų pirma dėl išmokamų lėšų arba kredito sutarčių, kurioms taikoma ši direktyva, įtraukimo į kredito sutartis, kurių pobūdis arba tikslas suteiktų galimybę išvengti jos taikymo.

4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad vartotojai neprarastų šia direktyva suteikiamos apsaugos pasirinkus, kad kredito sutarčiai taikoma teisė būtų trečiosios šalies teisė, jeigu kredito sutartis yra glaudžiai susijusi su vienos ar daugiau valstybių narių teritorija.

23 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

24 straipsnis

Ginčų sprendimas ne teismo tvarka

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų įdiegtos tinkamos ir veiksmingos ginčų sprendimo ne teismo tvarka procedūros, skirtos spręsti vartotojų ginčus, susijusius su kredito sutartimis, jei reikia, pasitelkiant esamas institucijas.

2. Valstybės narės skatina šias institucijas bendradarbiauti, siekiant taip pat išspręsti tarpvalstybinio pobūdžio ginčus dėl kredito sutarčių.

25 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

▼B

26 straipsnis

Komisijai teikiama informacija

►C2 Kai valstybė narė pasinaudoja bet kuria iš 2 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 6 dalyje, 4 straipsnio 1 dalyje, 4 straipsnio 2 dalies c punkte, 6 straipsnio 2 dalyje, 10 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 5 dalies f punkte, 14 straipsnio 2 dalyje ir 16 straipsnio 4 dalyje nurodytų reglamentavimo galimybių, ji ◄ apie tai ir visus vėlesnius pakeitimus praneša Komisijai. Komisija paskelbia šią informaciją interneto tinklalapyje ar kitu lengvai prieinamu būdu. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad ši informacijai būtų išplatinta nacionaliniams kreditoriams ir vartotojams.

27 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

►C1 1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2010 m. birželio 11 d. priima ir paskelbia nuostatas ◄, būtinas šios direktyvos įgyvendinimui. Jos nedelsdamos praneša apie tai Komisijai.

►C1 Jos taiko šias nuostatas nuo 2010 m. birželio 11 d. ◄

▼M3

Ne vėliau kaip 2018 m. liepos 1 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, būtinas, kad būtų laikomasi 5 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos, ir praneša apie jas Komisijai. Jos taiko tas nuostatas nuo 2018 m. liepos 1 d.

▼B

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

►C1 2. Komisija kas penkerius metus, pirmą kartą 2013 m. birželio 11 d. ◄, atlieka šioje direktyvoje ir jos prieduose nustatytų ribinių verčių ir procentinių normų, naudojamų apskaičiuojant mokamos kompensacijos dydį išankstinio grąžinimo atveju, peržiūrą, kad įvertintų jas atsižvelgdama į ekonomines tendencijas Bendrijoje ir į padėtį atitinkamoje rinkoje. ►C2 Komisija taip pat stebi 2 straipsnio 5 dalyje, 2 straipsnio 6 dalyje, 4 straipsnio 1 dalyje, 4 straipsnio 2 dalies c punkte, 6 straipsnio 2 dalyje, 10 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnio 5 dalies f punkte, 14 straipsnio 2 dalyje ir 16 straipsnio 4 dalyje numatytų reglamentavimo galimybių poveikį vidaus rinkai ir vartotojams. ◄ Apie rezultatus pranešama Europos Parlamentui ir Tarybai kartu pateikiant, jei tinkama, pasiūlymą dėl ribinių verčių bei procentinių normų ir pirmiau minėtų reglamentavimo galimybių atitinkamo pakeitimo.

28 straipsnis

Eurais išreikštų sumų perskaičiavimas nacionaline valiuta

1. Taikant šią direktyvą, valstybės narės, kurios perskaičiuos eurais išreikštas sumas jų nacionaline valiuta, iš pradžių perskaičiuodamos naudos šios direktyvos priėmimo dieną galiojusį keitimo kursą.

2. Valstybės narės gali suapvalinti perskaičiuotas sumas, jei toks suapvalinimas neviršija 10 EUR.

▼B

VIII SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 87/102/EEB ►C1 panaikinama nuo 2010 m. birželio 11 d. ◄

30 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Ši direktyva netaikoma kredito sutartims, sudarytoms iki nacionalinių įgyvendinimo priemonių įsigaliojimo dienos.

2. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad 11, 12, 13 ir 17 straipsniai, 18 straipsnio 1 dalies antras sakinys ir 18 straipsnio 2 dalis būtų taikomi taip pat ir neterminuotoms kredito sutartims, sudarytoms iki nacionalinių įgyvendinimo priemonių įsigaliojimo dienos.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

32 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2008 m. balandžio 23 d.

▼B

I PRIEDAS

I. Pagrindinė lygtis, kuria išreiškiamas išmokėtų lėšų ir grąžinimų bei mokesčių lygiavertiškumas

Pagrindine lygtimi, pagal kurią nustatoma bendros kredito kainos metinė norma (MN), sulyginama kiekvienų metų esama išmokėtų lėšų ir bendra esama grąžinimų ir mokesčių mokėjimų vertė, t. y.:

$$\sum_{k=1}^{m} C_k(1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l(1+X)^{-S_l}$$

kur:

— X yra MN,

— m yra paskutinio lėšų išmokėjimo eilės numeris,

— k yra lėšų išmokėjimo eilės numeris, todėl $1 \leq k \leq m$,

— C_k yra lėšų išmokėjimo k suma,

— t_k yra intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis, nuo pirmojo lėšų išmokėjimo dienos iki kiekvieno paskesnio lėšų išmokėjimo, todėl $t_{1=0}$,

— m' yra paskutinio grąžinimo arba mokesčių mokėjimo eilės numeris,

— l yra grąžinimo arba mokesčių mokėjimo eilės numeris,

— D_l yra grąžinimo arba mokesčių mokėjimo suma,

— s_l yra intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis, nuo pirmojo lėšų išmokėjimo dienos iki kiekvieno grąžinimo arba mokesčių mokėjimo dienos.

Pastabos:

a) Abiejų sutarties šalių skirtingu metu sumokėtos sumos nebūtinai turi būti vienodo dydžio ir nebūtinai turi būti mokamos vienodais intervalais.

b) Pradžios data yra pirmojo lėšų išmokėjimo data.

c) Apskaičiuojant naudojami laiko intervalai tarp datų išreiškiami metais arba metų dalimis. Remiamasi prielaida, kad metus sudaro 365 dienos (arba 366 dienos keliamaisiais metais), 52 savaitės arba dvylika vienodos trukmės mėnesių. Remiamasi prielaida, kad vienodos trukmės mėnesį sudaro 30,41666 dienų (t. y. 365/12), neatsižvelgiant į tai, ar metai keliamieji ar ne.

d) Skaičiavimo rezultatas išreiškiamas bent vieno ženklo po kablelio tikslumu. Jeigu skaitmuo, einantis po dešimtosios dalies, yra lygus 5 arba yra didesnis, tos dešimtosios dalies skaitmuo padidinamas vienetu.

e) Lygtį galima perrašyti naudojant vieną sumą ir srautų (Ak) sąvoką; šie srautai bus teigiami arba neigiami, kitais žodžiais tariant, sumokėti arba gauti laikotarpiais nuo 1 iki k, kurie išreiškiami metais, t. y.:

$$S = \sum_{k=1}^{n} A_k(1+X)^{-t_k},$$

S yra dabartinis srautų balansas. Jeigu tikslas yra išlaikyti srautų ekvivalentiškumą, ši vertė bus lygi nuliui.

▼M1

II. Bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimo papildomos prielaidos:

a) jeigu kredito sutartyje vartotojui suteikiama teisė į laisvą lėšų išmokėjimą, laikoma, kad kredito suma išmokama iš karto ir visa;

b) jeigu kredito sutartyje vartotojui iš esmės suteikiama teisė į laisvą lėšų išmokėjimą, tačiau kartu su skirtingais lėšų išmokėjimo būdais taip pat numatomi kredito sumos ir laikotarpio apribojimai, laikoma, kad kredito suma išmokama anksčiausią kredito sutartyje nurodytą datą laikantis minėtų ribojimų, taikomų lėšų išmokėjimui;

c) jeigu kredito sutartyje numatomi skirtingi lėšų išmokėjimo būdai su skirtingais mokesčiais ar kredito palūkanų normomis, laikoma, kad bendra kredito suma išmokama taikant didžiausius mokesčius ar kredito palūkanų normas, kurios dažniausiai taikomos šios rūšies kredito sutarties mokėjimo kategorijoms;

d) kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas atveju laikoma, kad bendra kredito suma turi būti visiškai išmokėta per visą kredito sutarties galiojimo laikotarpį. Jeigu kredito sutarties trukmė nėra žinoma, bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama darant prielaidą, kad kredito trukmė yra trys mėnesiai;

e) neterminuotos kredito, išskyrus kreditą su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas, sutarties atveju laikoma, kad:

i) kreditas suteikiamas vienerių metų laikotarpiui, skaičiuojant nuo pradinio lėšų išmokėjimo, ir paskutine vartotojo įmoka padengiamas kapitalo, palūkanų ir kitų mokesčių, jeigu jų yra, likutis;

ii) kapitalą vartotojas grąžina mokėdamas vienodas mėnesines įmokas, pradėtas mokėti suėjus vienam mėnesiui nuo pradinio lėšų išmokėjimo dienos. Tačiau kai visas kapitalas turi būti grąžintas sumokant tik vieną įmoką per kiekvieną mokėjimo laikotarpį, laikoma, kad lėšos vėliau išmokamos ir vartotojas visą kapitalą grąžina per vienerius metus. Palūkanos ir kiti mokesčiai taikomi atsižvelgiant į minėtą lėšų išmokėjimą ir kapitalo grąžinimą bei į kredito sutarties nuostatas;

Taikant šį punktą, neterminuota kredito sutartis laikoma neterminuotos trukmės kredito, įskaitant kreditą, kuris turi būti visiškai grąžintas per nustatytą laikotarpį arba jam pasibaigus, tačiau jį grąžinus gali būti vėl išmokėtas, sutartimi.

f) kredito, išskyrus kreditą su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas ir neterminuotą kreditą, sutarčių atveju, kaip nurodyta d ir e punktuose pateiktose prielaidose:

i) jeigu negalima nustatyti kapitalo grąžinimo datos ar sumos, kurią vartotojas turi mokėti, laikoma, kad lėšos grąžinamos anksčiausią kredito sutartyje nurodytą datą ir grąžinama mažiausia kredito sutartyje numatyta suma;

ii) jeigu kredito sutarties sudarymo data yra nežinoma, pradinio lėšų išmokėjimo data laikoma data, nuo kurios gaunamas trumpiausias laikotarpis iki pirmojo mokėjimo, kurį turi atlikti vartotojas, dienos;

▼M1

g) kai, remiantis kredito sutartimi arba d, e arba f punktuose pateiktomis prielaidomis, negalima nustatyti datos ar sumos, kurią vartotojas turi mokėti, laikoma, kad mokėjimas atliktas iki kreditoriaus nurodytų datų bei jo nustatytomis sąlygomis, o kai jos nežinomos:

   i) palūkanų mokesčiai sumokami kartu su grąžinamu kapitalu;

   ii) kaip atskira suma apskaičiuotas ne palūkanų mokestis sumokamas kredito sutarties sudarymo dieną;

   iii) kaip keletas sumų apskaičiuoti ne palūkanų mokesčiai sumokami reguliariais tarpais, pradedant nuo pirmosios kapitalo grąžinimo dienos; jeigu tokių mokėjimų sumos nėra žinomos, laikoma, kad jos yra vienodo dydžio;

   iv) galutine įmoka padengiamas kapitalo, palūkanų ir kitų mokesčių, jeigu jų yra, likutis;

h) jeigu dėl kredito limito dar nesusitarta, laikoma, kad limitas yra 1 500 EUR;

i) jeigu ribotam laikotarpiui ar sumai nustatomos skirtingos kredito palūkanų normos ir mokesčiai, viso kredito sutarties galiojimo laikotarpio palūkanų norma ir mokesčiais laikomi didžiausia palūkanų norma ir didžiausi mokesčiai;

j) vartojimo kredito sutarčių, kurių pradiniam laikotarpiui nustatoma fiksuotoji kredito palūkanų norma, o šio laikotarpio pabaigoje nustatoma nauja kredito palūkanų norma, kuri vėliau periodiškai koreguojama taikant sutartą rodiklį, atveju, bendros kredito kainos metinė norma apskaičiuojama darant prielaidą, kad fiksuotosios kredito palūkanų normos galiojimo laikotarpio pabaigoje kredito palūkanų norma ir norma, nustatyta tuo metu, kai, atsižvelgiant į tuo metu sutarto rodiklio vertę, apskaičiuojama bendros kredito kainos metinė norma, yra vienodos.

▼B

II PRIEDAS

EUROPOS TIPINĖ INFORMACIJA APIE VARTOJIMO KREDITĄ

1. **Kreditoriaus/kredito tarpininko tapatybė ir kontaktiniai duomenys**

Kreditorius Adresas Telefono numeris (*) Elektroninio pašto adresas (*) Fakso numeris (*) Tinklalapis (*)	[Vardas ir pavardė/pavadinimas] [Geografinis adresas, kurį turi naudoti vartotojas]
Jei taikoma Kredito tarpininkas Adresas Telefono numeris (*) Elektroninio pašto adresas (*) Fakso numeris (*) Tinklalapis (*)	 [Vardas ir pavardė/pavadinimas] [Geografinis adresas, kurį turi naudoti vartotojas]

(*) Kreditorius neprivalo teikti šios informacijos.

Kai nurodoma „jei taikoma“, kreditorius privalo laukelyje įrašyti, jei informacija taikoma kredito produktui, arba išbraukti atitinkamą informaciją ar visą eilutę, jeigu informacija netaikoma aptariamai kredito rūšiai.

Laužtiniuose skliaustuose kreditoriui paaiškinama, kokią informaciją reikia pateikti, todėl ten turi būti įrašyta atitinkama informacija.

2. **Kredito produkto pagrindinių ypatybių apibūdinimas**

Kredito rūšis	
Bendra kredito suma *Limitas arba visos sumos, kuriomis suteikiama galimybė naudotis pagal kredito sutartį.*	
Išmokėjimą reglamentuojančios sąlygos *Kokiu būdu ir kada Jūs gausite pinigus.*	
Kredito sutarties trukmė	
Daliniai mokėjimai ir, tam tikrais atvejais, dalinių mokėjimų paskirstymo tvarka.	Jūs turėsite sumokėti: [Vartotojui privalomų mokėjimų suma, skaičius ir periodiškumas] Palūkanos ir (arba) mokesčiai mokami tokiu būdu:
Bendra suma, kurią Jūs turėsite sumokėti *Skolintas kapitalas ir palūkanos bei galimos su Jūsų kreditu susijusios išlaidos.*	[Bendra kredito suma ir bendra kredito kaina]
Jei taikoma Kreditas suteikiamas atidedant mokėjimą už prekę ar paslaugą arba susijęs su konkrečių prekių tiekimu ar konkrečių paslaugų teikimu Prekės/paslaugos pavadinimas Kaina grynaisiais pinigais	

▼B

Jei taikoma Reikalaujamas laidavimas *Su kredito sutartimi susijusios garantijos, kurią Jūs privalote pateikti, apibūdinimas.*	[Laidavimo rūšis]
Jei taikoma *Grąžinimas nereiškia, kad nedelsiant vyksta kapitalo amortizacija.*	

▼C3

3. **Kredito kaina**

Kredito palūkanų norma arba, jei taikoma, kredito sutarčiai taikomos skirtingos kredito palūkanų normos	[% — fiksuotoji ar — kintamoji (kartu nurodomas indeksas ar orientacinė norma, taikytina pradinei kredito palūkanų normai) — laikotarpiai]
Bendros kredito kainos metinė norma (MN) *Bendra kaina, išreikšta metiniu bendros kredito kainos procentu.* *MN nurodoma siekiant padėti Jums palyginti skirtingus pasiūlymus.*	[% Tipinis pavyzdys, kuriame paminimos visos prielaidos, naudojamos apskaičiuojant čia nustatytiną normą]
Ar tam, kad būtų apskritai gautas kreditas ar taikomos skelbiamos nuostatos ir sąlygos, privaloma: — apdrausti kreditą ar — sudaryti kitą papildomos paslaugos sutartį? *Jei kreditorius nežino šių paslaugų kainų, jos neįtraukiamos į MN.*	 Taip/ne [jei taip, nurodyti draudimo rūšis] Taip/ne [jei taip, nurodyti papildomos paslaugos rūšis]

Susijusios išlaidos

Jei taikoma Būtina turėti vieną ar keletą sąskaitų tam, kad būtų registruojamos mokėjimo operacijos ir išmokamos lėšos	
Jei taikoma Konkrečių mokėjimo priemonių (pvz., kredito kortelių) naudojimo išlaidų suma	
Jei taikoma Kitos išlaidos, susijusios su kredito sutartimi	
Jei taikoma Pirmiau minėtų išlaidų, susijusių su kredito sutartimi, koregavimo sąlygos	

▼C3

Jei taikoma Pareiga sumokėti mokesčius notarui	
Išlaidos pavėluotų mokėjimų atveju *Mokėjimų nevykdymas Jums gali turėti rimtų pasekmių (pvz., priverstinis pardavimas) ir gali sudaryti didesnių sunkumų gauti kreditą.*	Dėl pavėluotų mokėjimų Jūs turėsite sumokėti [… (taikoma palūkanų norma ir jos tikslinimo tvarka ir, kai taikoma, mokesčiai už įsipareigojimų nevykdymą)].

▼B

4. **Kiti svarbūs teisiniai aspektai**

Teisė atsisakyti sutarties *Jūs turite teisę per 14 kalendorinių dienų atsisakyti kredito sutarties.*	Taip/ne
Išankstinis grąžinimas *Jūs turite teisę bet kuriuo metu anksčiau grąžinti visą kreditą arba jo dalį.*	
Jei taikoma Kreditorius turi teisę gauti kompensaciją išankstinio grąžinimo atveju	[Kompensacijos nustatymas (apskaičiavimo metodas) pagal nuostatas, įgyvendinančias Direktyvos 2008/48/EB 16 straipsnį]
Tikrinimas duomenų bazėje *Kreditorius privalo nedelsdamas nemokamai informuoti Jus apie patikrinimo duomenų bazėje rezultatus, jeigu Jūsų prašymas gauti kreditą buvo atmestas remiantis tokiu patikrinimu. Tai netaikoma, jeigu tokios informacijos suteikimas draudžiamas pagal Europos bendrijos teisę arba prieštarauja viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo tikslams.*	
Teisė gauti kredito sutarties projektą *Jūs turite teisę pateikęs prašymą nemokamai gauti kredito sutarties projekto kopiją. Ši nuostata netaikoma, jei kreditorius prašymo pateikimo metu nenori su Jumis sudaryti kredito sutarties.*	
Jei taikoma Laikotarpis, kuriuo kreditorius yra įpareigotas prieš sudarant sutartį pateiktos informacijos.	Ši informacija galioja nuo … iki …

Jei taikoma

▼B

5. **Papildoma informacija nuotolinės prekybos finansinėmis paslaugomis atveju**

a) su kreditoriumi susijusi informacija	
Jei taikoma Kreditoriaus atstovas Jūsų gyvenamosios vietos valstybėje narėje	[Vardas ir pavardė/pavadinimas]
Adresas	[Geografinis adresas, kurį turi naudoti vartotojas]
Telefono numeris (*)	
Elektroninio pašto adresas (*)	
Fakso numeris (*)	
Tinklalapis (*)	
Jei taikoma Registracija	[Verslo registras, į kurį yra įtrauktas kreditorius, ir jo registracijos numeris ar lygiavertės jo identifikavimo tame registre priemonės]
Jei taikoma Priežiūros institucija	
b) su kredito sutartimi susijusi informacija	
Jei taikoma Naudojimasis teise atsisakyti sutarties	[Praktiniai nurodymai, susiję su naudojimusi teise atsisakyti sutarties, nurodant, *inter alia*, naudojimosi teise laikotarpį; adresą, kuriuo turėtų būti siunčiamas pranešimas apie teisę atsisakyti sutarties ir nesinaudojimo šia teise pasekmes]
Jei taikoma Teisės aktas, kuriuo kreditorius remiasi santykiuose su Jumis iki kredito sutarties sudarymo	
Jei taikoma Nuostata dėl kredito sutartį reglamentuojančios taikytinos teisės ir (arba) dėl kompetentingo teismo	[Čia išdėstoma atitinkama nuostata]
Jei taikoma Vartojama kalba	Informacija ir sutarties sąlygos bus pateiktos [konkrečia kalba]. Kredito sutarties galiojimo laikotarpiu, Jums sutikus, ketiname bendrauti [konkrečia kalba/kalbomis].
c) su žalos atlyginimu susijusi informacija	
Neteisminio apskundimo ir žalos atlyginimo mechanizmo buvimas ir galimybė juo naudotis	[Ar vartotojui, kuris yra nuotolinės sutarties šalis, yra numatytas neteisminis apskundimo ir žalos atlyginimo mechanizmas ir, jei taip, galimybės juo naudotis būdai]

(*) Kreditorius neprivalo teikti šios informacijos.

▼B

III PRIEDAS

EUROPOS INFORMACIJA APIE VARTOJIMO KREDITĄ, SUSIJUSI SU

1) **kreditu su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas**

2) **vartojimo kreditu, siūlomu tam tikrų kredito organizacijų(Direktyvos 2008/48/EB 2 straipsnio 5 dalis)**

3) **skolos konvertavimu**

1. **Kreditoriaus/kredito tarpininko tapatybė ir kontaktiniai duomenys**

Kreditorius Adresas Telefono numeris (*) Elektroninio pašto adresas (*) Fakso numeris (*) Tinklalapis (*)	[Vardas ir pavardė/pavadinimas] [Geografinis adresas, kurį turi naudoti vartotojas]
Jei taikoma Kredito tarpininkas Adresas Telefono numeris (*) Elektroninio pašto adresas (*) Fakso numeris (*) Tinklalapis (*)	[Vardas ir pavardė/pavadinimas] Geografinis adresas, kurį turi naudoti vartotojas]

(*) Kreditorius neprivalo teikti šios informacijos.

Kai nurodoma „jei taikoma“, kreditorius privalo laukelyje įrašyti, jei informacija taikoma kredito produktui, arba išbraukti atitinkamą informaciją ar visą eilutę, jeigu informacija netaikoma aptariamai kredito rūšiai.

Laužtiniuose skliaustuose kreditoriui paaiškinama, kokią informaciją reikia pateikti, todėl ten turi būti įrašyta atitinkama informacija.

2. **Kredito produkto pagrindinių ypatybių apibūdinimas**

Kredito rūšis	
Bendra kredito suma *Limitas arba visos sumos, kuriomis suteikiama galimybė naudotis pagal kredito sutartį.*	
Kredito sutarties trukmė	
Jei taikoma Bet kuriuo metu Jūsų gali būti paprašyta grąžinti visą kredito sumą pagal pareikalavimą.	

3. **Kredito kaina**

Kredito palūkanų norma arba, jei taikoma, kredito sutarčiai taikomos skirtingos kredito palūkanų normos	[% — fiksuotoji ar — kintamoji (kartu nurodomas indeksas ar orientacinė norma, taikytina pradinei kredito palūkanų normai)]

▼B

Jei taikoma Bendros kredito kainos metinė norma (MN) (*) *Bendra kaina, išreikšta metiniu bendros kredito kainos procentu. MN nurodoma siekiant padėti Jums palyginti skirtingus pasiūlymus.*	[% Tipinis pavyzdys, kuriame paminimos visos prielaidos, naudojamos apskaičiuojant čia nustatytiną normą]
Jei taikoma Kainos Jei taikoma Tų kainų keitimo sąlygos	[Nuo kredito sutarties sudarymo dienos taikomos kainos]
Išlaidos pavėluotų mokėjimų atveju	►C3 Dėl pavėluotų mokėjimų Jūs turėsite sumokėti [… (taikoma palūkanų norma ir jos tikslinimo tvarka ir, kai taikoma, mokesčiai už įsipareigojimų nevykdymą)]. ◄

(*) Netaikoma Europos informacijai apie vartojimo kreditą, susijusiai su kreditu su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas, tose valstybėse narėse, kurios, remdamosi Direktyvos 2008/48/EB 6 straipsnio 2 dalimi, nusprendžia, kad MN nenumatyta kreditui su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas.

4. **Kiti svarbūs teisiniai aspektai**

Kredito sutarties nutraukimas	[Kredito sutarties nutraukimo sąlygos ir tvarka]
Tikrinimas duomenų bazėje *Kreditorius privalo nedelsdamas nemokamai informuoti Jus apie patikrinimo duomenų bazėje rezultatus, jeigu Jūsų prašymas gauti kreditą buvo atmestas remiantis tokiu patikrinimu. Tai netaikoma, jeigu tokios informacijos suteikimas draudžiamas pagal Europos bendrijos teisę arba prieštarauja viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo tikslams.*	
Jei taikoma Laikotarpis, kuriuo kreditorius yra įpareigotas prieš sudarant sutartį pateiktos informacijos.	Ši informacija galioja nuo … iki …

Jei taikoma

5. **Papildoma informacija, kurią prieš sudarant sutartį pateikia tam tikros kredito organizacijos (Direktyvos 2008/48/EB 2 straipsnio 5 dalis) ar ji pateikiama vartojimo kredito, skirto skolos konvertavimui, atveju**

Daliniai mokėjimai ir, tam tikrais atvejais, dalinių mokėjimų paskirstymo tvarka.	Jūs turėsite sumokėti: [Dalinių mokėjimų lentelės, kurioje nurodoma vartotojui privalomų mokėjimų suma, skaičius ir periodiškumas, tipinis pavyzdys]
Bendra suma, kurią Jūs turėsite sumokėti	

▼B

Išankstinis grąžinimas *Jūs turite teisę bet kuriuo metu anksčiau grąžinti visą kreditą arba jo dalį.* Jei taikoma	
Kreditorius turi teisę gauti kompensaciją išankstinio grąžinimo atveju.	[Kompensacijos nustatymas (apskaičiavimo metodas) pagal nuostatas, įgyvendinančias Direktyvos 2008/48/EB 16 straipsnį]

Jei taikoma

6. **Papildoma informacija, suteikiama nuotolinės prekybos finansinėmis paslaugomis atveju**

a) su kreditoriumi susijusi informacija	
Jei taikoma Kreditoriaus atstovas Jūsų gyvenamosios vietos valstybėje narėje	[Vardas ir pavardė/pavadinimas]
Adresas	[Geografinis adresas, kurį turi naudoti vartotojas]
Telefono numeris (*) Elektroninio pašto adresas (*) Fakso numeris (*) Tinklalapis (*)	
Jei taikoma Registracija	[Verslo registras, į kurį yra įtrauktas kreditorius, ir jo registracijos numeris ar lygiavertės jo identifikavimo tame registre priemonės]
Jei taikoma Priežiūros institucija	
b) su kredito sutartimi susijusi informacija	
Teisė atsisakyti sutarties *Jūs turite teisę per 14 kalendorinių dienų atsisakyti kredito sutarties.* Jei taikoma Naudojimasis teise atsisakyti sutarties	Taip/ne [Praktiniai nurodymai, susiję su naudojimusi teise atsisakyti sutarties, nurodant, *inter alia*, adresą, kuriuo turėtų būti siunčiamas pranešimas apie teisę atsisakyti sutarties; nesinaudojimo šia teise pasekmes]
Jei taikoma Teisės aktas, kuriuo kreditorius remiasi santykiuose su Jumis iki kredito sutarties sudarymo	
Jei taikoma Nuostata dėl kredito sutarčiai taikytinos teisės ir (arba) dėl kompetentingo teismo	[Čia išdėstoma atitinkama nuostata]

▼B

Jei taikoma Vartojama kalba	Informacija ir sutarties sąlygos bus pateiktos [konkrečia kalba]. Kredito sutarties galiojimo laikotarpiu, Jums sutikus, mes ketiname bendrauti [konkrečia kalba/kalbomis].
c) su žalos atlyginimu susijusi informacija	
Neteisminio apskundimo ir žalos atlyginimo mechanizmo buvimas ir galimybė juo naudotis	[Ar vartotojui, kuris yra nuotolinės sutarties šalis, yra numatytas neteisminis apskundimo ir žalos atlyginimo mechanizmas ir, jei taip, galimybės juo naudotis būdai]

(*) Kreditorius neprivalo teikti šios informacijos.